

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1149/2008/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év június hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A csempészet vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt bűnügyben a Legfőbb Ügyészség által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Gyulai Városi Bíróság 16.Bk.91/2007/2. számú tárgyalás mellőzésével meghozott végzését megváltoztatja;

A terheltet az ellene csempészet vétsége miatt emelt vád alól felmenti.

Az eljárás során lefoglalt 34 (harmincnégy) karton adó és zárjegy nélküli cigaretta elkobzását mellőzi.

Az alapeljárásban és a felülvizsgálati eljárásban felmerült 38 550 (harmincnyolcezer-ötszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A jövedéki igazgatási eljárás lefolytatása végett az iratokat a Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Nyomozó Hivatalának (5600 Békéscsaba, Pf.350.) megküldi.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Gyulai Városi Bíróság a 2007. év március hó 21. napján tárgyalás mellőzésével meghozott és - perorvoslat hiányában - 2007. év június hó 22. napján jogerőre emelkedett 16.Bk.91/2007/2. számú végzésével a terhelt román állampolgár terheltet csempészet vétsége (Btk. 312. § (1) bekezdés a) pont) miatt 1 évre próbára bocsátotta.

Az eljárás során lefoglalt és a Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Nyomozó Hivatal Békés Megyei Osztályán Trkv.415/2006. számon nyilvántartott, és a Zalaegerszegi Fővámhivatalnál tárolt 34 karton magyar adójegy nélküli L&M márkájú cigarettát elkobozta.

A Be. 547. § (4) bekezdése szerint indokolt jogerős végzés tényállása szerint a román állampolgár terhelt a Gyulai Határforgalmi Kirendeltségen a román honosságú járműszerelvénnel lépett be a Magyar Köztársaság területére. Ugyanezen a napon délután a Zalaegerszegi Fővámhivatal Mélységi Ellenőrző Csoportjának járőrei a terheltet a rédicsi közúti határátkelőhely kilépő oldali termináljánál ellenőrzés alá vonták. A járműszerelvény kárpitja alatt, a szerszámosládában, valamint a terhelt személyes poggyászában 34 karton, összesen 6 800 szál, magyar adójegy nélküli cigarettát találtak. E dohányárut a terhelt a vámellenőrzés alól elvonva hozta be az ország területére. Az elrejtett vámárú értéke 89 012 forint.

A jövedéki árú az eljárás során a Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Nyomozó Hivatal Békés Megyei Osztályán Trkv.415/2006. számon került nyilvántartásba vételre.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség BF.2956/2008-1-I. számon nyújtott be - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással - a terhelt javára felülvizsgálati indítványt, amelynek többirányú jogi érvelése szerint a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. A terhelt cselekménye ugyanis az elbíráláskor már nem volt bűncselekmény.

Mindezekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Gyulai Városi Bíróság végzését változtassa meg. A terheltet az ellene csempészet vétsége miatt emelt vád alól mentse fel és az iratokat a jövedéki eljárás lefolytatása végett az illetékes vámhivatalnak küldje meg.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a legfőbb ügyész képviselője a felülvizsgálati indítványt az írásbelivel egyezően fenntartotta.

A védő a nyilvános ülésen az indítványban foglaltakkal egyetértve szólalt fel.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapulvételével, az indítványban megjelölt - Be. 416. § (1)

bekezdés a) pontjában írt - okból vizsgálta felül, és a legfőbb ügyész indítványát alaposnak találta.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 312. §-ának 2007. év június hó 1. napjától - az elbíráláskor is - hatályos rendelkezése szerint a csempészet vétségét követi el az, aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, és ezzel a vámbevételt csökkenti.

A büntetőjogi kerettényállást kitöltő általános igazgatási normákat elsősorban az Európai Közösségek Tanácsának a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. év október hó 12-i 2913/92/EGK rendelet és végrehajtási rendeletei, valamint a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (Vát.) határozza meg.

A vámkódex 4. cikkének 7. pontja szerint közösségi áruk:

- a 23. cikkben említett feltételek szerint teljes vagy egészében a Közösség vámterületén létrejött vagy előállított áruk, amelyek nem tartalmazzak a Közösség vámterületének részét képező országokból vagy területekről importált árut;
- a Közösség vámterületén belül kizárólag a második francia bekezdésben említett árukból létrejött vagy előállított áruk. A 4. cikk 8. pontja szerint nem közösségi áruk a 7. pontban említett áruktól eltérő áruk.

A vámhatáron bonyolódó vámigazgatási eljárás a beléptetéshez és a kiléptetéshez kapcsolódik. A külföldről behozott vámárut vagy a külföldre kivitelre kerülő árut - függetlenül attól, hogy kell-e utána vámot fizetni vagy sem - vámellenőrzés alá kell vonni. A vámellenőrzés a Közösség kizárólagos joga, amit a vámszervezet szervei útján gyakorol. A vámellenőrzés biztonsága érdekében a vámterületre csak úgy szabad árut behozni, vagy onnan kivinni, hogy arról a vámszervezet szervei tudomást szerezzenek, és a vámellenőrzést el tudják végezni.

A vámhatáron bonyolódó vámigazgatási eljárás a beléptetéshez és a kiléptetéshez kapcsolódik. A vámhatáron át behozott vagy kivitelre kerülő árut - ideértve a járművet és a szállítótartályt is - az árubejelentést követően a határvámhivatalnál be kell mutatni, és annak megfelelő vámigazgatási eljárás alá vonását kell kérni. A bemutatásra és a vámkezelés kérésére az a személy (szervezet) köteles, aki az árut a vámhatáron átviszi.

A vámellenőrzés alóli elvonásként értékelhető minden olyan magatartás, amely a fenti kötelezettségek kijátszása folytán az ellenőrzést részben vagy egészben meghiúsítja.

A vámterület a vámkódex 3. cikkében meghatározott terület, amely - alapvetően - a tagállamok területével azonos.

Románia uniós csatlakozása folytán Románia területe (is) az Európai Közösségek vámterületének részévé vált, így a területén lévő áruk elvesztették a nem közösségi áru, (vagyis a vámáru) jellegüket, tehát a csempészet elkövetési tárgyai már nem lehetnek.

A Btk. időbeli hatályára vonatkozó 2. §-ának második mondata szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, akkor az új törvényt kell alkalmazni.

Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a cselekmény elbírálásának ideje az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napja. Ezért - bár az alapügyben eljáró bíróság a végzése meghozatalakor nem tévedett - a végzés jogerőre emelkedésekor már objektíve törvénytörő volt az alábbiak szerint:

Ha a Btk. Különös Részének valamely rendelkezése ún. keretdiszpozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan mérvű változás következik be, amely a kötelezettség megszűnésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változás - a meghatározott időre szóló jogszabályok kivételével - a Btk. 2. §-ának második mondatára figyelemmel az elbíráláskor hatályban lévő büntetőjogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását alapozza meg (1/1999. BJE).

Az irányadó tényállás szerint a terhelt Romániából Gyulánál hozta be a 34 karton cigarettát, azonban az előállítás helyének feltüntetése nélkül az áru "nem közösségi" jellege nem állapítható meg.

Az irányadó tényállás nem tartalmazza az áru előállításának helyét, így annak "nem közösségi" jellege egyértelműen nem állapítható meg.

A Legfelsőbb Bíróság mindenben osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban, hogy az áru nem közösségi jellegének megállapíthatósága esetén sincs helye a csempészet vétsége megállapításának.

A Btké. egyes bűncselekmények szabálysértési alakjait rögzítő 28. §-ának - 2007. év június hó 1. napjától hatályos c) pontja - szerint 100 000 forintot el nem érő vámbevétel csökkenés esetén szabálysértés megállapításának van helye.

Az Európai Unió bizottságának a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK

tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról szóló, 2003. év szeptember hó 11. napján kelt 1789/2003/EK rendelet I. mellékletének második részében rögzített vámtételekre figyelemmel, a vámbevétel csökkenés mértéke - mivel a felülvizsgált határozat tényállása ezt sem tartalmazza - nyilvánvalóan nem haladhatja meg a vámáru értékét.

A terhelt terhére a Btk. 311. §-a szerinti jövedékkel visszaélés sem állapítható meg.

A Btké. 27. §-ának (2) bekezdése értelmében nem valósul meg a bűncselekmény, ha a jövedékkel visszaélés esetén az adóbevétel csökkenése a 100 000 forintot nem haladja meg.

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 97. § (2) bekezdésének a) pontjára figyelemmel a 89 012 forint értékű, 6 800 szál cigaretta jövedéki adója 89 012 forint.

A vámszabálysértés elkövetési tárgya is csak "nem közösségi" áru lehet.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) 11. § (7) bekezdése szerint a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével - elvülés okából - nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. Az elkövetés (2006. év november hó 9. napja) óta eltelt időre figyelemmel a szabálysértés elévült.

Románia uniós csatlakozása folytán a terhelt cselekménye a jogerős elbírálásának időpontjában már nem valósította meg a csempészet vétségét, és a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás alapján más bűncselekmény (jövedékkel visszaélés vétsége Btk. 311. §) törvényi tényállását sem.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság Gyulai Városi Bíróság végzését - a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta. A terheltet az ellene a Btk. 312. § (1) bekezdésében meghatározott csempészet vétsége miatt emelt vád alól a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata és a Be. 331. § (1) bekezdés alapján felmentette. Az eljárás során lefoglalt 34 karton cigaretta elkobzását mellőzte.

A Román és a Bolgár Köztársaságok csatlakozási szerződése lehetőséget adott a tagállamoknak arra, hogy ezen országokból érkező természetes személyek cigaretta behozatalánál eltérjenek az Európai Unión belül egyébként alkalmazandó 800 szál as adómentes mennyiségi limittől, és fenntartsák a harmadik országból behozott termékek esetében alkalmazott (a 17. életévét be nem töltött természetes személy által mennyiségre tekintet nélkül, illetve a 17. életévét betöltött természetes személy által 200 darabot meghaladó) korlátokat. A Magyar Köztársaság élt a korlátozás lehetőségével, amely a cigaretta Európai Unió minimum

adószintjének teljesítésére e két államnak adott derogációs időszak lejártáig, 2009. december 31. napjáig tartható fent.

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) 128/A. §-ának (1) bekezdése szerint 2009. év december hó 31. napjáig nem minősül a 29. §-ának (1) bekezdése alá tartozónak a Romániából és Bulgáriából

a) Jöt. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében gazdasági tevékenységet nem folytató természetes személy által más tagállamban szabadforgalomba bocsátott és ott magáncélra megvásárolt, birtokolt, közvetlenül a természetes személy által belföldre behozott jövedéki termék belföldön adómentes.

A Jöt. 128/A. §-ának (2)-(4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Romániából és Bulgáriából belföldre történő behozatallal az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a behozott, az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a természetes személynek a 200 darabot meghaladó mennyiségre adófizetési kötelezettsége keletkezik. Az adófizetési kötelezettséget a vámhatóság határozattal állapítja meg, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül kell megfizetni. A vámhatóság az (1) bekezdés szerinti cigarettát a határozattal megállapított adófizetési kötelezettség teljesítéséig, de legfeljebb a határozat jogerőre emelkedéséig visszatartja. Amennyiben az adófizetési kötelezettség határidőre történő teljesítésének ténye legkésőbb a határozat jogerőre emelkedéséig nem állapítható meg, a vámhatóság a visszatartott cigarettát elkobozza. A visszatartott cigaretta elkobzása esetén a természetes személy mentesül az adófizetési kötelezettsége alól. A visszatartott cigaretta kizárólag az adófizetési kötelezettségének igazoltan eleget tevő természetes személy részére adható ki.

A fenti rendelkezések maradéktalan érvényesülése érdekében a Jöt. 128/A. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a vámhatóság a Romániából és Bulgáriából belföldre belépő természetes személy az (1) bekezdésben említett cigaretta mennyiségéről a belföldre belépéskor, vasúti forgalomban a belföldre belépést követően a határállomáson, illetve a vasúti járművön köteles nyilatkozatot tenni, azt a vámhatóság ellenőrizheti.

Az adózás alól elvontnak minősül a Romániából és Bulgáriából belföldre behozott cigaretta, amelynek behozataláról az (5) bekezdés szerint nem tettek nyilatkozatot (Jöt. 128/A. § (7) bekezdés).

Végül a Jöt. 119. §-ának (1) bekezdése biztosítja, hogy a vámhatóság a jövedéki ügyben folytatott eljárása során a tényállás tisztázása, továbbá az e törvény szerinti elkobzás érvényesítése érdekében lefoglalást rendelhet el.

A Legfelsőbb Bíróság mindezekre figyelemmel a terhelt felmentése és az elkobzás mellőzése mellett úgy rendelkezett, hogy az iratokat a jövedéki igazgatási eljárás lefolytatása végett a terhelt ügyében nyomozást folytató Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Nyomozó Hivatalának megküldi. Az eljárás során lefoglalt 34 karton cigarettáról a jövedéki igazgatási eljárás keretében kell rendelkezni.

A felülvizsgálati eljárásban a tolmács és a kirendelt védő díjával felmerült bünygyi költséget a Be. 429. §-ának (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Ugyanabban az ügyben minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt (Be. 418. § (3) bekezdés), az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2009. év június hó 18. napján

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
Kné